

vil endog sige: naar det blot er tvivlsomt, om Valget ved de begaaede Feil har faaet et andet Udfald, saa har man kasteret det. Men naar man ikke, efterat Undersøgelse har fundet Sted, kan finde, at der er Tvivl tilstede, har man ikke kasteret Valget alene for Formfeils Skyld. Den ærede Ordfører kom ogsaa senere i sine Bemærkninger imod den Fremgangsmaade, som hidtil er fulgt, til at vise, at han er i Modstrid dermed, idet han talte om, at det var Smaatterier, man hidtil havde fordybet sig i, det var den lille Label, Politiforhør osv., men det var ikke den store Label, som han regnede efter, nemlig de store Formfeil, saaledes som man herefter skulde gjøre. Ja, den ærede Ordfører vilde derfor ogsaa, at vi helst strax burde have forkastet Valget. Havde man kunnet behreide os Noget, sagde han, skulde det være, at vi havde udfat Valget til efter Forhørene, og dette er den rette Konsekvens af hans Tankegang; thi ere Formfeil tilsværfelige til at gjøre Valget ugyldigt, saa er Konsekvensen den, at man forkaster et Valg, saasnart man er overbevist om, at Formfeil ere tilstede, og det vare vi her, inden vi forlangte Forhørene. Vi vidste dengang, at flere af de Formfeil, som der her er anset over som væsentlige, vare tilstede. Naar vi desuagtet forlangte Forhør, vidner det netop om; at vi vilde blive i den Tradition, vi hidtil have fulgt, den, at undersøge, hvilken Indflydelse Formfeilene havde haft. Da den ærede Ordfører henlydte til min tidligere Stilling, maa jeg tillade mig at opløse f. Ex. en Udtalelse derom, som findes i Folkethingstidenden for 1869—70, Sp. 912. Der siger jeg: „Jeg tør sige, at det har været en staaende Regel for Folkethinget, at en Formfeil ikke tillægges afgjørende Betydning, medmindre den sandhynlig har havt den Indflydelse, at Valget vilde have faaet et andet Udfald“, og jeg ender med, at, naar jeg handler derefter, har jeg troet derved at handle i Overensstemmelse med min Stemmegivning ved lignende Leiligheder tidligere, ligesom jeg ogsaa agter fremdeles, naar saadanne Spørgsmaal maatte komme for, at stemme paa lignende Maade. Det er dette, som jeg her har gjort. Havde jeg fraveget dette, saa kunde man have talt om, at man var bleven stuffet, men naar jeg ikke har gjort det, saa er det ikke berettiget at sige noget Saadant. Jeg har gjentagne Gange undersøgt disse Forhør netop paa Grund af den ubehagelige Stilling, hvori jeg kunde komme til mine Venner i Krebsen, og medens jeg fra Begyndelsen af endnu havde nogen Tvivl om, hvorvidt Valget burde anerkendes for gyldigt eller ikke, er jeg ved den gjentagne Undersøgelse kommen til Bished om, at jeg ikke kunde stemme for dette Valgs Forkastelse. Min Opfattelse af Folkethingets sædvanlige Fremgangsmaade ved Bedømmelsen af et Valgs Gyldighed er udtalt i endnu stærkere Udtryk af J. A. Hansen. Han siger nemlig i Samlingen 1861

(Folkethingstidende Sp. 9): „Saameget er imidlertid vist, at Folkethinget har hidtil mere og mere erkjendt det som Regel med Hensyn til Spørgsmaalet om Anerkjendelse eller Ikke-Anerkjendelse af Folkethingvalg, at, naar det ikke kan paavises klart og bestemt, at de Mønstre, som oplyses at have fundet Sted, have foranlediget en saadan Forandring af Stemmerne, at uden dem vilde Valget have faaet et andet Udfald, har det ikke fundet Grund til at erklære noget Valg for ugyldigt. Det er en fast Regel, som Tid efter anden er bleven staaet saa fast, at jeg ikke kan antage, man ved denne Leilighed vil fravige den“. Det ærede Medlem fra Rolding (Berg), som jeg ikke ser er tilstede i dette Dieblåt, har ogsaa gjentagne Gange delt den samme Betragtning saavel med J. A. Hansen som med mig, ja, han er endog gaaet endnu videre, idet han har fundet flere Tilfælde mindre tvivlsomme end jeg og har stemt for, at Valget skulde godkjendes i Tilfælde, hvor jeg ikke har kunnet gjøre det. Saaledes siger f. Ex. dette ærede Medlem i Samlingen 1869—70 (Tidenden Sp. 878): „Jeg har stillet mig paa det Standpunkt, at, naar Balancen er nogenlunde lige, da bør man absolut holde paa Valgets Godkjendelse med Forbehold af at gjøre strengt Ansvar gjældende mod alle Vedkommende, der have forset sig mod Valgløvens Forstrifter“. Og fremdeles i samme Aar (Tidenden Sp. 920): „Naar man altsaa sammenholder dette, saa er det ganske vist, at der paa det paagjældende Sted er blevet begaaet en saadan Formfeil, som fortjener den hæieste Bøde, der kan gives for en saadan Forseelse, men paa samme Tid er det utvivlsomt, at Resultatet er rigtigt.“ Altsaa, uagtet det vel maa have været omtrent den største Formfeil, som han kunde tænke sig begaaet, nemlig den, at der slet ikke har været ført Valglister, men kun 2—3 forskellige Stemmelister, finder han dog, at Udfaldet af Valget bør godkjendes, og det ærede Medlem slutter da med at sige: „Jeg kan derfor ikke Andet end beklage, hvis Thinget virkelig vilde vedtage en Indstilling, hvis Følge herefter kan blive, at det kan staa i Enkelmands Haand at forstyrre et helt Valg, uanset hvorledes Resultatet deraf vilde blive.“ Thinget gik imod ham og mig ved denne Leilighed, men Sagen var ogsaa dengang ganske anderledes tvivlsom, end den er her, thi der manglede, som sagt, dengang hele Grundlaget for Afstemningen i en Kommune, og den var kun staaet tilveie gennem nogle Stemmelister, som senere bleve undersøgte ved Forhørsprotokollen. I det enkelte Tilfælde kan der naturligvis være Tvivl og Strid om den større eller mindre Sikkerhed, men selve den Grundfætning, at Formfeil ikke kunne gjøre et Valg ugyldigt, undtagen det viser sig, at de have havt en afgjørende eller ialfald en saadan Indflydelse paa Valget, at Udfaldet bliver tvivlsomt, har staaet fast til alle Tider. Jeg veed meget vel, at der